

ALTERNATIVNÍ MEDICÍNA A ETNOMEDICÍNA

Ájurvéda
II.

OBSAH PŘEDNÁŠKY

- Opakování
  - Kontext
  - Základní charakteristiky
- Ájurvéda jako etnomedicína
  - Člověk
    - anatomie
    - fyziologie
  - Zdraví
  - Nemoc
  - Léčba
- Kritické čtení filmu: Ájurvéda: umění bytí
  - Legitimizace
  - Etnocentrismus
  - Orientalismus

ÁJURVÉDA: UMĚNÍ BYTÍ

NALIN, PAN. 2001: AYYURVEDA: THE ART OF BEING. PANDORA FILM PRODUKTION.

Film

- o čem/ cíl/ forma
- dojmy
- otázky
- zaujalo
- <https://uloz.to/file/AliGbyoLpOAI/ajurveda-umeni-byti-avi>

Četba:

- Souček, I. 2017: Obraz Indické medicíny: Od koloniální minulosti po současnost'. Cargo 1–2/2017, pp. 35–49.

KONTEXT

- geografické vymezení
- historie
- současnost

ÁJURVÉDA JAKO ETNOMEDICÍNA

- Člověk
  - anatomie
  - fyziologie
- Zdraví
- Nemoc
- Léčba

*Pán Dhanvantari, lékař bohů
a bůh ájurvédy*

ÁJURVÉDA

- Umění bytí X Medicína?
  - Porodní „bába“
  - Procenta/ diagnostika na základě lékařských zpráv/ systematičnost/ exaktnost

- ČLOVĚK
VS.
OKOLNÍ SVĚT?

- VŠE 1 EXISTENCE
  - MIKROKOSMOS
  - MAKROKOSMOS

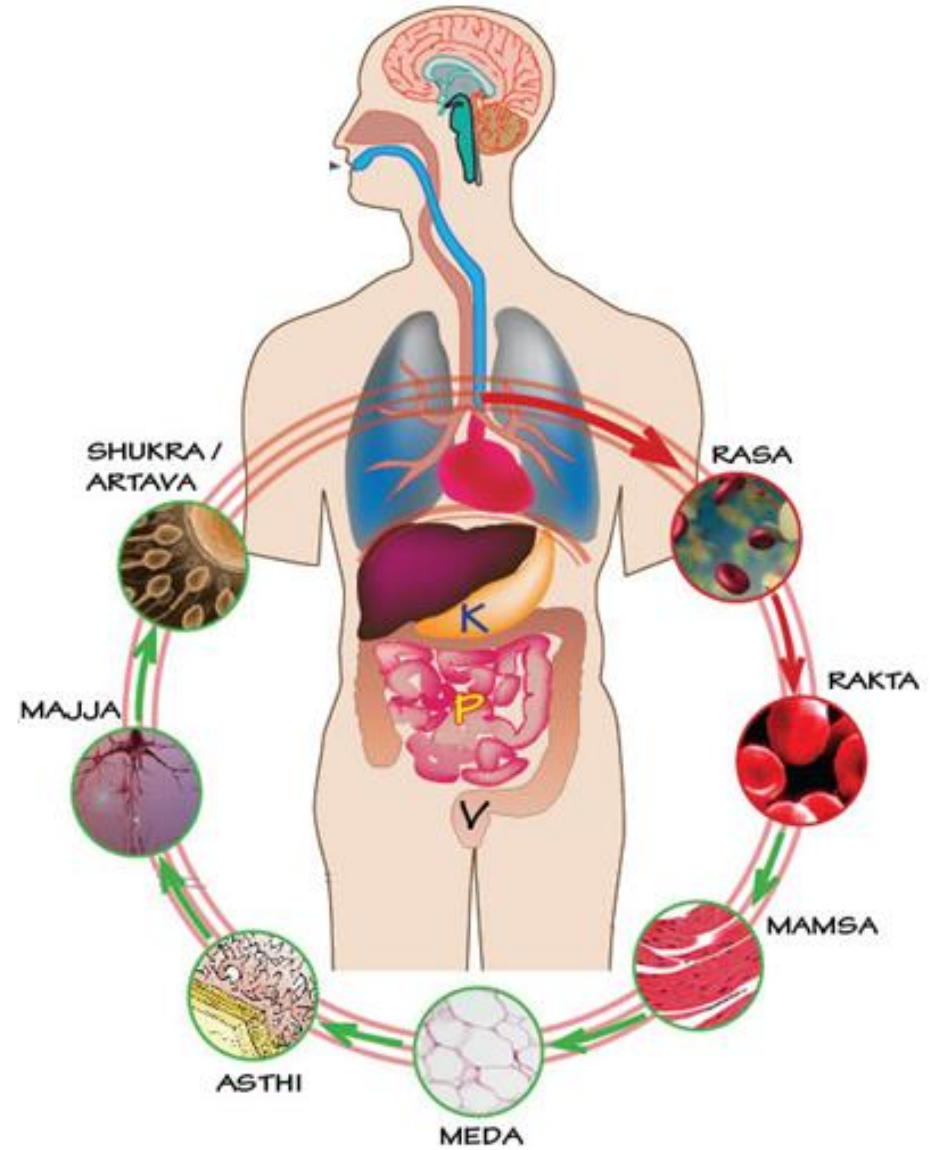
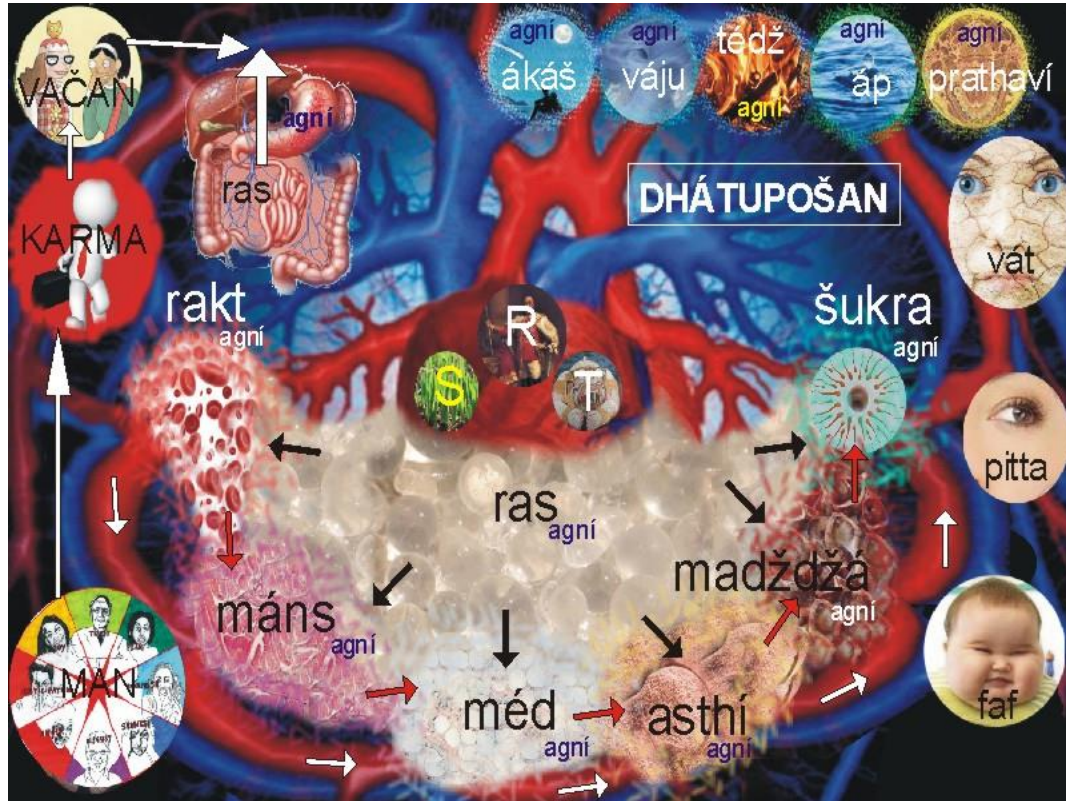
- HOLISMUS

- TRIDÓŠA

ČLOVĚK A OKOLNÍ PROSTŘEDÍ

ANATOMIE FYZIOLOGIE

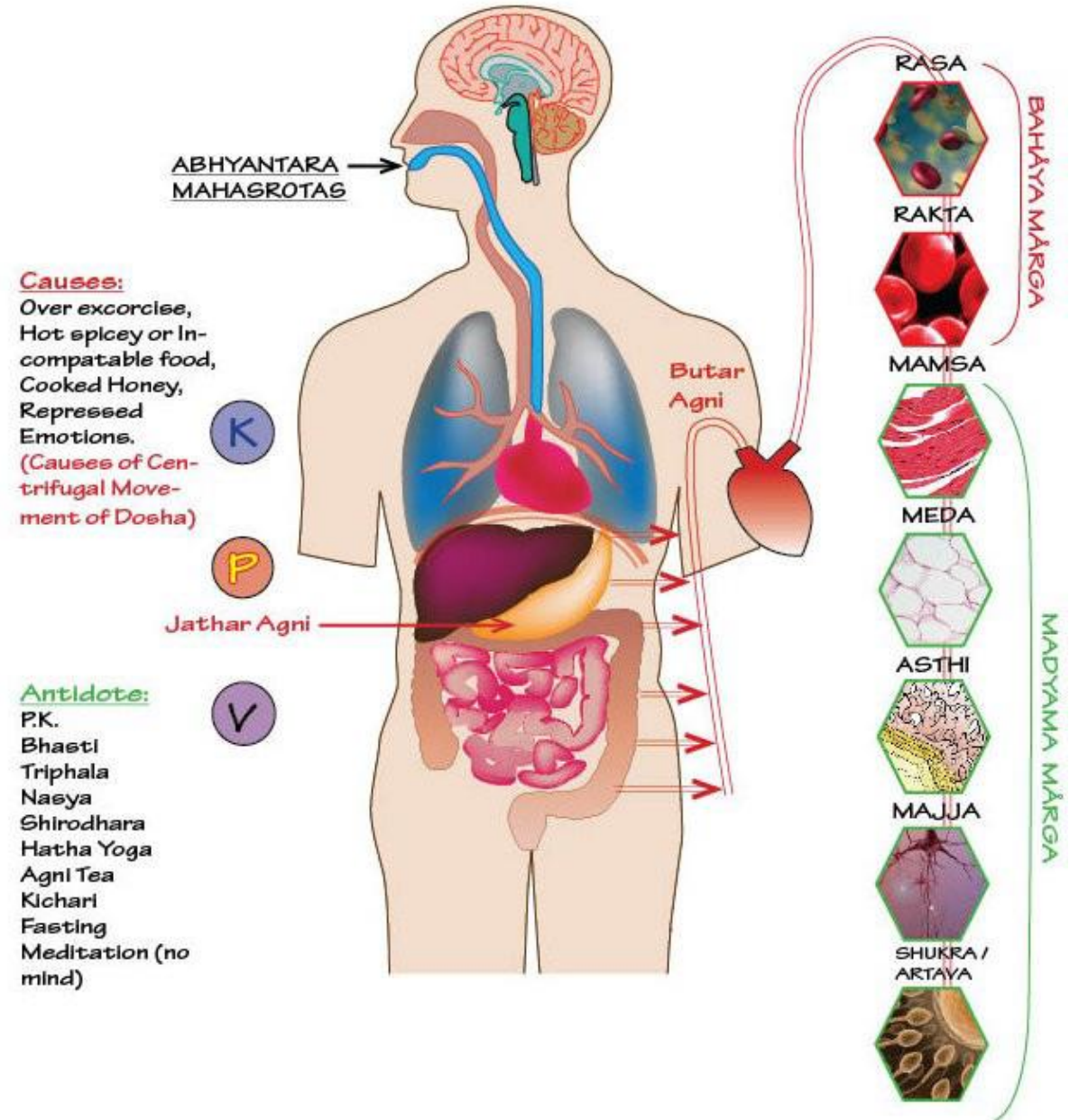

ZDRAVÍ NEMOC

- ZDRAVÍ?
- NEMOC?

- holismus
- individualismus

Sapta Dhatu

ORIENTALISMUS

- tradice
- autorita
- mizení
- příroda

KRITICKÉ ČTENÍ FILMU

PAN, N. 2001. ÁJURVÉDA: UMĚNÍ BYTÍ

- umění bytí vs. Medicína (*příklad*)
- co je cílem filmu
- co je hlavní myšlenka filmu
- pro jaké publikum film vzniknul
- jakým způsobem film ájurvédu vykresluje
- jaká je pozice autorů filmu ve vztahu k ájurvédě

LEGITIMIZACE T&CM

ETNOCENTRISMUS A ORIENTALISMUS

- ve vztahu k biomedicině *(vymysli příklady)*
  - léčí i co b. neléčí
  - byla tu dřív (o tisíce let)
  - ale stejně exaktní

- důraz na jinakost *(vymysli příklady)*
  - exotičnost
  - tradici
  - přirozenost – sepletí s přírodou

TERMINOLOGIE ETNOMEDICÍNA A KAM

- definice – pozitivismus x celostní přístup
- ETNOMEDICÍNA
  - nezápadní zdravotní systémy (do 60. let) vs. západní (racionální, univerzální, objektivní) medicína => veškeré systémy vztahující se ke zdraví a nemoci napříč kulturami vs. kosmopolitní medicína, jejíž praxe je ale kulturně (aj.) podmíněná
- CAM - T&CM
  - alternativní (AM)
  - komplementární (CM)
  - tradiční (TM)
  - nekonvenční (NCM)

A word cloud of terms related to Complementary and Alternative Medicine (CAM). The words are arranged in a roughly cross-like shape. The largest word is 'Integrative' in yellow. Other prominent words include 'complementary' in dark green, 'Traditional' in yellow, and 'CAM' in dark green. Smaller words include 'alternative' (vertical, yellow), 'Holistic' (top, yellow), and 'eCAM' (small, light green).

ETNOCENTRISMUS A T&CM

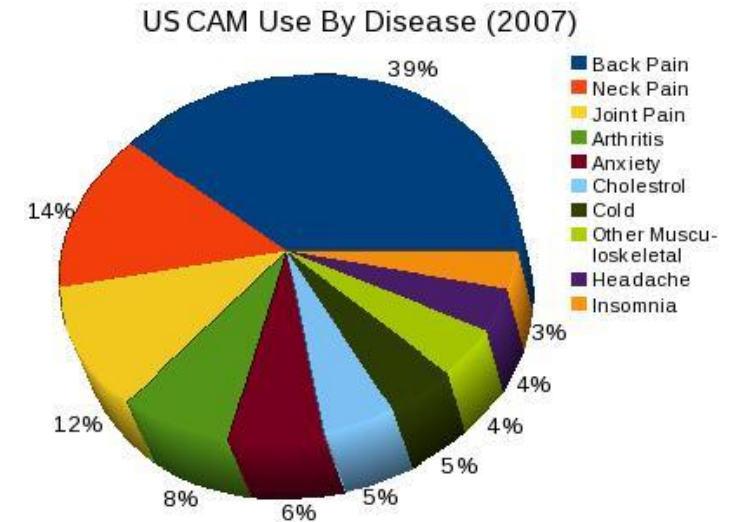
([HTTPS://CS.WIKIPEDIA.ORG/WIKI/ALTERNATIVN%C3%AD_MEDIC%C3%ADNA](https://cs.wikipedia.org/wiki/Alternativn%C3%AD_medic%C3%ADna))

- definování na základě vztahu k západní medicíně
- metody a postupy nejsou testovány na účinnost a bezpečnost způsobem, jaký je obvyklý v moderní medicíně, nebo v tomto testování selhaly
- postaveny na alternativních filozofických názorech, nebo na nepochopení či desinterpretaci poznatků moderní vědy
- může provádět... i alternativní medicíně, ale také léčitel, který nemá moderní medicínské vzdělání a který není právně odpovědný za poškození svého klienta

KAM NA ZÁPADĚ: DŮVODY PRO UŽÍVÁNÍ

- „globalizace a postmodernizace“ (Eastwood 2000)
  - globální toky medicínských praktik a ideí
  - krize důvěry v biomedicínu
    - nespokojenost s biomedicínou
      - **depersonalizace**
      - omezená **efektivita** v léčbě civilizačních chorob
      - **cena**
      - **ekologické důvody**
      - **strach** z možných iatrogenních vlivů chemických farmaceutik, technologií jako genetické inženýrství

PŘÍŠTÍ HODINA

- Lidové léčitelství v Africe
  - materiály
    - O víkendu v moodle
  - lektorka
    - Kamila Axmanová, FF UK

